

het werk te stellen om de verwerving van textiel te verbeteren. De getroffen maatregelen zijn goedgekeurd. Het is bijzonder bevorderlijk)

---dat zij de Cassembazaarse bediendens gelast hebben geen renten te valideeren op driequart van het aanbesteede capitaal aan de kooplieden van den dag der aanbesteding af, totdat zij het geld ontvangen hebben, om dezelve van een gebrekkige voldoening niet te laten profiteeren, maar haar te doen bewijzen hoeveel geld zij voor dien tijd dat aan haar geld verstrekt is, na de arrengs gesonden hebben en wanneer, om de intressen haar com-peterende daarna te reguleeren. En zomeede dat zij geen belofte hebben gedaan aan de kooplieden op hun verzoek tot acceptatie van al het uytschot, soo der grove als fijne lijwa-ten, als met reden bedugt zijnde dat de coopliden haar dan nog minder op de besorging van deugszaam goed soude toeleggen. Soo zommige al niet probeerderden de firtij die de Engelsen per vendutie laten verkopen, door de tweede of derde hand te leveren. Daar de vreese om met het uytschot te blijven setten, de kooplieden moeste aansetten deugszaam goed te leveren. Maar hen integendeel daarmede afgezet, dat de ministers na het aflopen van de leverantie zien zouden hoeveel firtij zij hadden en hoe dezelve gesteld was.

Fol. 1657r-v.

(Er is aanbevolen om de prijs voor de firtij gemiddeld te houden, zodat er nog enige winst op te maken is. De grove textiel moet nog wel voor Azië geschikt zijn, terwijl de firtij van de betere soorten, omdat men meent dat er nog wel enige winst in Nederland op te halen is, [fol. 1658] direct daarheen en niet, zoals dit jaar is geschied, naar Batavia gezonden moet worden. Het is zeer plezierig dat de prijzen voor 1763 die met Santok Ray voor de Dhakase textiel zijn overeengekomen, aanmerkelijk zijn verlaagd. Wel bleven die voor 300 stuks tans-jeebs en 4000 joediase baftas op die van het vorige jaar. Dat bevordert de winst, waartoe zuinigheid met de verpakking ook bijdraagt. In de brief van 24 december 1762 meldde het bestuur dat de prijzen van de verpakking na rato van de hogere prijzen te Hooghly en Kasimbazar waren gestegen. Het bleef evenwel vasthouden aan het bevel in de marginale aantekeningen op de Bengaalse negotieboeken van 1759/60 dat een overschrijding van de kosten vastgelegd in de memorie van bezuiniging van 9 mei 1755 pagina 133, door wie het aangaat vergoed moet worden. Als uitgangspunt worden de prijzen aangehouden die in de bestelling uit Nederland van 14 oktober 1756 voor 1758 en in de brief uit Batavia van 13 april 1758 zijn genoemd. In de laatste zijn de kosten over enige jaren voor emballage opge-nomen. [fol. 1659] De mate waarin de stijging van de prijs voor emballage die voor de textiel overschrijdt, wordt dan in rekening gebracht. Het bestuur is bevolen alle voorschriften zon-der uitstel en tegenspraak na te komen. Gezien de jaar na jaar stijgende prijzen worden met het bestuur de bevelen van Heren XVII voor het verkrijgen van zijde, die immers alleen naar Nederland gaat, afgewacht. Dat betreft ook zijden stoffen voor Nederland, terwijl men het eens is met de opvatting van het bestuur over die voor Azië. In de brieven van 10 mei en 18 oktober 1763 werd gemeld dat er dit jaar maar 213 kisten opium zijn verworven. Daaruit blijkt dat het daarmee, zoals het bestuur in zijn aparte brief van 22 december 1762 al heeft opgemerkt, slechter dan ooit is gesteld, doordat de Engelsen zich geheel van de opium heb-ben willen meester maken. Voor alles wat er tussen het bestuur en hen is voorgevallen wordt om het kort te houden verwezen naar de aparte brieven uit Hooghly van 25 augustus en 22 december 1762, 12 februari en 19 maart 1763. [fol. 1659]¹⁰ Slechts dat wat in de vergadering ter sprake kwam, zal vermeld worden. Het is goedgekeurd dat het bestuur, dan wel de diena-ren te Patna, het voorstel van het Engelse opperhoofd aldaar William Ellis om alle opium door hun gomasto Mir Ashraf te laten inzamelen, heeft afgewezen. Ellis zou daarvan dan twee derde en de Compagnie slechts één derde ontvangen. Dat zou voor de toekomst zeer nadelig zijn en daarop moet bij alle contacten gelet worden. De verhoging van de tol op de laatst verzonden opium is tegen f 326,11,- de 100 pond geschied, wat f 55,-,8 meer is dan die

10 Twee folio's zijn genummerd 1659.